

2020-11-27

t o m sid 24

Organ	Gemensam hjälpmedelsnämnd
Plats	Digitalt möte
Tidpunkt	Fredagen den 27 november 2020
Ledamöter	Barbro Larsson (C), Ordförande, Region Västmanland Karin Andersson (L), ersätter Kennet Östberg (S), Region Västmanland, digitalt deltagande Lina Eriksson (L), Region Västmanland, digitalt deltagande Anna Nygren (M), Region Västmanland Monica Israelsson (SD), Region Västmanland, digitalt deltagande Niclas Bergström (S), Fagersta, digitalt deltagande Örjan Andersson (S), Vice ordförande, Hallstahammar, digitalt deltagande Linda Söder Jonsson (S), Kungsör, digitalt deltagande Sickan Palm (KD), Sala, digitalt deltagande Anders Nordenbris (L), ersätter Soili Raja-Aho, Skinnskatteberg, digitalt deltagande Magnus Johansson (S), Västerås, digitalt deltagande
Ersättare	Eleonor Westlund (C), Region Västmanland, digitalt deltagande Per Blomström (SD), Region Västmanland, digitalt deltagande Maria Lang Larsson (M), Fagersta, digitalt deltagande Peter Svensson (L), Sala, digitalt deltagande Agneta Luttröpp (MP), Västerås, digitalt deltagande
Övriga	AnneChristine Ahl, verksamhetschef Liselotte Eriksson, hjälpmedelsstrateg, digitalt deltagande Eva Wilhelmsson, mötessekreterare

§ 45 Fastställande av föredragningslista

Beslut

1. Den preliminära föredragningslistan fastställs med tillägg av nämndinitiativ från Anna Nygren (M) och övrig fråga från Karin Andersson (L). Nämndinitiativet redovisas i § 58 i protokollet.

§ 46 Föregående protokoll

Anmäls att protokoll från sammanträdet 2020-09-25 justerats i föreskriven ordning.

§ 47 Justering

Beslut

1. Lina Eriksson utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 48 Nästa sammanträde

Beslut

1. Nästa sammanträde ska äga rum fredagen den 26 februari 2021 kl 09.00.

2020-11-27

t o m sid 24

§ 49 Muntlig information

Tyngdtäcken:

Medicintekniska produktrådet (MTP-rådet) har fattat beslut om att gå ut med en rekommendation till regionerna om att inte längre subventionera tyngdtäcken. Den sammanvägda bedömningen gällande tyngdtäcken baseras på en värdering utifrån den etiska plattformen för prioriteringar. Efter genomgång av kunskapsläget är MTP-rådets rekommendation att användning av s.k. tyngdtäcken inom den offentligt finansierade hälso-och sjukvården endast bör ske inom ramen för vetenskapliga studier. Ni kan läsa mer om beslutet på denna länk

<https://www.janusinfo.se/nationelltinforandeavmedicinteknik/nyheter/nyheter/regionernaavradsfinansieratyngdtacken.5.6492c9ea1754f0d49f88bbce.html>

MTP-rådet är en del av kunskapsstyrningsorganisationen och har till uppdrag att utse vilka medicintekniska produkter som ingår i nationell samverkan och ger rekommendationer om hur de bör införas och användas.

www.janusinfo.se/medicinteknik

Sara Steady:

Sara Steady införs i specialsортimentet dvs kan förskrivas efter samråd med hjälpmedelskonsulent. Hjälpmedlet kan möjliggöra att en ensam vårdpersonal kan hjälpa en patient med förflyttning samt att patienten tryggt kan delta mer aktivt än då lyft används.

<https://www.arjo.com/sv-se/produkter/safe-patient-handling/standing-and-raising-aid/sara-stedy/>

Beslut

1. Informationen noteras

§ 50 Övertagande av frenikusstimulator

HMC200020

Hjälpmedelsnämndens arbetsutskott beslutade vid arbetsutskottets sammanträde 2020-09-09 att fortsätta bereda ärendet för att behandla ärendet på Hjälpmedelsnämnden 2020-11-27.

Lungmottagningen, Medicinkliniken Västmanland sjukhus Västerås önskar att Hjälpmedelscentrum övertar två Frenikusstimulatorer (FS) som är förskrivna till en patient. FS hjälper patienter med ryggmärgsskada att andas genom elektrisk stimulering av nerver som styr andningen.

Beskrivning av ärendet

Patienten har fått FS inopererad av neurokirurgen Akademiska sjukhuset Uppsala och det är även dit som lungmottagningen och vårdpersonal vänder sig om problem uppstår, uppföljningskontroll sker i Uppsala 2ggr/år. Eftersom patienten har andra medicinska behandlingshjälpmedel som hanteras av Hjälpmedelscentrum så skulle det underlätta och bli tydligare för vårdpersonal och sjukhuspersonal om FS överfördes till Hjälpmedelscentrum.

2020-11-27

t o m sid 24

Verksamhetsmässiga/ekonomiska/juridiska konsekvenser och finansiering

Driftkostnaden för FS består av regelbundna byten av antenner och alkaliska AA-batterier som vårdpersonal själva byter. Antennerna ska enligt tillverkarens rekommendation bytas 2 ggr/år och varje set kostar ca 275 dollar, de 4st AA-batterier som driver apparaturen byts efter 400-500timmar.

Enligt uppgift från lungmottagningens controller så är restvärdet i oktober 2020 98 827 kr på FS som köptes in 2016 och 97 545 kr på den som köptes 2018.

Föreslås att Regionen ska stå för kostnaden av batterier vilket Region Uppsala gör. Det harmoniserar då med att ventilatorberoende patienter inte betalar för driftbatterier till ventilator. Den årliga kostnaden för lungmottagningen beräknas till 176 kr. Lungmottagningen har inga invändningar mot kostnaden.

Apparaturen kräver inget förebyggande underhåll som ska utföras av tekniker. Antenner och batterier anses vara förbrukningsmaterial och kostnaden för dessa bör inte ingå i apparathyran då det inte gör det på övriga andningshjälpmedel.

Invånarperspektiv

FS är ett mycket ovanligt hjälpmedel men för den enskilda patienten underlättar överföringen av FS till Hjälpmedelscentrum.

Beslut

1. HMC övertar apparaturen som ett hyreshjälpmedel och lagerhåller förbrukningsmaterial d.v.s. batterier och antenner som förbrukningsmaterial vilka ingår inte i hyreskostnaden.

§ 51 Elrullstolsutredning

Presentation av Rapport uppföljning av förskrivningsmönster

En uppföljning av förskrivningsmönster av elrullstol har genomförts med analys av förskrivningsfrekvensen under perioden 2017 t.o.m. 2019 (2020) utifrån frågeställningarna:

- har förskrivningar av motordrivna rullstolar minskat totalt?
- har förskrivningarna i Västerås stad avvikit från andra kommuner i länet?
- finns det en tendens till förskjutning till drivaggregat för manuell rullstol?

Som en följd av pandemin har år 2020 uteslutits i vissa resultat.

Uppföljningen innehåller också en omvärldsbevakning.

Resultatet visar bland annat att:

Förskrivningar av trehjulig elrullstol hade minskat 23 % år 2019, i jämförelse med år 2017. Förskrivningar av fyrehjuliga elrullstolar hade ökat 7 % år 2019, i jämförelse med år 2017. Förskrivningar av drivaggregat hade minskat 22 % år 2019, i jämförelse med år 2017.

2020-11-27

t o m sid 24

- Förskrivningen av trehjuliga elrullstolar har minskat 28 % i Västerås, jämfört med 16 % minskning i övriga kommuner tillsammans.
- Vid analys av alla kommuners förskrivningsmönster per 1000 invånare framkommer en stor variation gällande antal förskrivna elrullstolar samt att förskrivningen har minskat av både trehjuliga elrullstolar och drivaggregat.
- Förskrivning av drivaggregat har minskat 39 % i Västerås, jämfört med 5 % minskning i övriga nio kommuner tillsammans.
- Någon överförskjutning från trehjulig elrullstol till drivaggregat ses inte.

Vidare framkommer stora skillnader mellan kommuners beslutspraxis för bostadsanpassningsbidrag.

Presentation av enkätundersökning gällande uppföljning efter förskrivning

Sammanfattningsvis sker uppföljning väldigt olika, ofta via telefon ex efter 6 mån, 1 år etc. Bara vid behov görs hembesök

När ett ärende avslutats ansvarar patienten att ta kontakt med förskrivare. Indikation om behov av uppföljning kan också inkomma från personal eller tekniker.

Det framkommer vidare att förskrivare upplever en stor osäkerhet kring ansvaret när man avslutat ett ärende. Kommunen rapporterar inte över avslutade ärenden till primärvården. En bättre samverkan mellan kommunerna och primärvården är önskvärt när det gäller uppföljning av elrullstolar. Även om elrullstolen är förskriven av kommunal arbetsterapeut skulle uppföljning kunna ske i primärvården eftersom patienten med elrullstolen kan ta sig till vårdcentralen.

På särskilda boenden finns en större kontroll om hur patienten hanterar sin elrullstol. Förtydligande av uppföljningsansvar föreslås i handboksändringarna inför 2021 §50

Beslut

1. Informationen noteras

§ 52 Utbudsbegränsningar och handboksändringar

HMC200019

Inför 2021 föreslår Hjälpmiddelscentrum utbudsbegränsning på:

1. Vägfasta armstöd

Motivering: Montering av dessa har skett via ansökan om bostadsanpassningsbidrag eftersom de ska monteras i badrum och det kräver särskild kompetens som inte finns på Hjälpmiddelscentrum. Nu har minst en kommun slutat ge bidrag för montering. Förskrivningen av dessa är låg (8 st senaste 1,5 året). Behovet kan tillgodoses av andra produkter.

2. Designtillbehör

Motivering: har inte använts, ev behov kan beslutas enligt process för produkt utanför sortiment/ regelverk.

2020-11-27

t o m sid 24

3. Ny produkt att ta in i sortimentet: Distansmadrass till antidecubitusmadrass

Motivering: För att öka patientsäkerheten. Problemet är att sänggrindar blir för låga med risk att patient kan rulla över dem när vissa antidecubitusmadrasser används, påtalas ofta av förskrivare och annan vårdpersonal.

4. Sammanfattande förslag till ny handbokstext gällande elrullstol:

- Krav förskrivarutbildning för eldriven rullstol.
- Gångförmåga bör bedömas med strukturerar gångtest.
- Användning per år ändras från 25 h till 50 h per år.
- En första uppföljning av elrullstol ska ske vid 3-6 månader efter avslutad körträning. Uppföljning ska därefter ske minst 1 gång/år av måluppfyllelse och patientens användande av elrullstol samt ställningstagande om förskrivningen ska kvarstå.

Blanketten Uppföljning av elrullstol kan användas som stöd.

Skäl för återtagande av elrullstolen från patienten

- Om det finns brister i handhavande.
- Om elrullstolen inte sköts eller förvaras enligt anvisning trots upprepad information/instruktion från förskrivare.
- Om den eldrivna rullstolen inte användas kontinuerligt, minst 50 timmars körtid per år. Vid misstanke om låg användning kan förskrivare via arbetsorder begära att tekniker läser av elrullstolens körtid. Vid låg användning ska förskrivare göra ny behovsbedömning och ta ställning till om elrullstolen ska tas tillbaka.

5. Övriga handboksändringar

Hjälpmedelsstrateg presenterar övriga handboksändringar i bifogad bilaga.

Beslut

1. Nämnden godkänner redovisade handboksändringar och utbudsbegränsningar.

§ 53 Internkontrollplan 2021

HMC200017

Internkontrollplan 2021 presenteras.

Beslut

1. Internkontrollplan 2021 fastställs och överlämnas till huvudmännen.

§ 54 Verksamhetsplan och budget 2021

HMC200018

Utifrån dialog i strategisk kundråd, tjänstemannaberedning och nämnd samt utifrån Regionplan och förvaltningens anvisningar har ett förslag till verksamhetsplan utarbetats.

2020-11-27

t o m sid 24

Verksamhetsplanens grund utgår från Hjälpmedelsnämndens viljeinriktning, regionplan och kundöverenskommelserna det vill säga kundernas bedömning om hjälpmedelsbehov två år framåt bildar underlag till budget.

Hjälpmedelscentrum höjer inte hyrespriserna 2021. Totalt beräknas intäkten till 142,8 mkr 2021.

Beslut

1. Verksamhetsplan och budget 2021 fastställs och överlämnas till huvudmännen under förutsättning att regionstyrelsens förslag till Regionplan fastställs av regionfullmäktige.

§ 55 Anmälningssärenden

- a) Minnesanteckningar strategiskt kundråd 20-10-30
- b) Minnesanteckningar från Hjälpmedelsrådet 20-11-04
- c) Delegation till verksamhetschef Hjälpmedelscentrum
- d) Öppet brev från Sveriges arbetsterapeuter
- e) Protokoll tjänstemannaberedningen 20-11-20

Beslut

1. Anmälningssärendena läggs till handlingarna.

§ 56 Nämndinitiativ förskrivartjänster på Hjälpmedelscentrum

RV192045

Anna Nygren (M) lämnade 2019-12-12 in nämndinitiativ med yrkande att tillsätta en utredning med uppdraget att genomlysna och lämna förslag i avsikt att sälja/hyra ut förskrivartjänster till kommun/region.

Liselotte Eriksson rapporterar kring utredningen utifrån nämndinitiativet att skapa förskrivartjänster på Hjälpmedelscentrum.

I dagsläget ser varken kommunerna eller regionen något aktuellt behov av förskrivare på Hjälpmedelscentrum. Förskrivning av hjälpmedel är en integrerad del av en rehabiliteringsprocess där patientens hela behov av rehabilitering och behov ska beaktas. Saknas förskrivare borde det innebära att det helt saknas arbetsterapeuter och fysioterapeuter i kommunen. Det skulle innebära ett mer omfattande problem än att det saknas personal med förskrivningsrätt. Vid brist på förskrivare är det en intern organisationsfråga. Helhetsperspektivet anses som väsentligt för en god hjälpmedelsförskrivning. Det måste alltid finnas en motpart som kan förse förskrivare på Hjälpmedelscentrum med nödvändig information, vilket kan generera dubbelarbete.

Ett ökat samarbete mellan kommunerna och mellan kommunerna och primärvården ses mer som en aktuell lösning.

Rapporten lägger fram två förslag till beslut. Strategiskt kundråd rekommenderar nämnden att fatta beslut för alternativ 1.

Alternativ 1

2020-11-27

t o m sid 24

Inget införande av förskrivartjänst på HMC.

Alternativ 2

Inrätta tjänst med förskrivningsrätt för hel/del av Hjälpmedelscentrums område. Hjälpmedelskonsulent ansvarar för genomförande av hela förskrivningsprocessen. Kommun som nyttjar tjänsten betalar enligt timtaxa som då inkluderar bedömning, förskrivning, inträning, eventuell anpassning/specialanpassning och uppföljning.

I ärendet yrkar

Barbro Larsson (C), ordförande, yrkar bifall på alternativ 1. Yrkandet stöds av Örjan Andersson (S), Karin Andersson (L), Sickan Palm (KD), Eleonor Westlund (C), Peter Svensson (L) och Anders Nordenbris (L).

Anna Nygren (M) yrkar bifall på alternativ 2.

Beslutsgång

Ordföranden ställer de båda yrkande mot varandra och finner att hjälpmedelsnämnden beslutar enligt alternativ 1.

Votering begärs.

Ordföranden ställer de båda yrkande mot varandra igen.

Omröstningsresultat

Bilaga 1

Efter avslutad omröstning konstaterar ordföranden att tio ledamöter röstat på alternativ 1 och en ledamot röstat på alternativ 2. Ordföranden finner att hjälpmedelsnämnden beslutar enligt alternativ 1.

§ 57 Utvärdering av hjälpmedelshandboken

Som en del av internkontrollen har en utvärdering genomförs av hjälpmedelshandboken användning och användarvänlighet. Resultatet visar att svarsfrekvensen har ökat i jämförelse med föregående år med 141 svarande jämfört med förra årets 85. Svarsfrekvensen är dock fortfarande låg sett till antalet förskrivare.

Den sammanfattade upplevelsen av Hjälpmedelshandboken är på samma nivå som 2019 med en skattning på 3,5 av 5.

Anmärkningsvärt är att 71 svarade att de aldrig eller nästan aldrig använder Hjälpmedelshandboken.

Hjälpmedelsstrateg Liselotte Eriksson fortsätter arbete med handboken och hur Hjälpmedelscentrum kan hjälpa förskrivarna att mer aktivt använda handboken. Andra åtgärder är information och dialog på förskrivarutbildningar och information i olika kanaler.

Beslut

1. Informationen noteras

2020-11-27

t o m sid 24

§ 58 Övriga frågor

Karin Andersson (L) önskar få mer information om elektrodressen Mollii-dräkten till kommande sammanträde för Hjälpmedelsnämnden.

Bilaga 2

Anna Nygren (M) lämnar in nämndinitiativ angående uppföljning och återlämning av hjälpmedel.

Beslut

1. Verksamhetschefen får i uppdrag att bereda nämndinitiativet och återkomma med förslag till vidare hantering.

Vid protokollet

Eva Wilhelmsson, mötessekreterare

Justerat 2020-12-11

Ordförande

Lina Eriksson

Justerare